

2025/1208

20.6.2025

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2025/1208

z dnia 12 czerwca 2025 r.

w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jednym z założeń Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) było ułatwienie swobodnego przepływu osób przy zapewnieniu bezpieczeństwa narodom Europy, poprzez ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami TUE i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Obywatelstwo Unii wiąże się z przyznaniem każdemu obywatelowi Unii prawa do swobodnego przemieszczania się z zastrzeżeniem pewnych ograniczeń i warunków. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE ⁽²⁾ wprowadza to prawo w życie. Również art. 45 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą praw podstawowych”) zawiera przepisy zapewniające swobodę przemieszczania się i pobytu. Swoboda przemieszczania się wiąże się z prawem do wyjazdu z państw członkowskich i wjazdu na ich terytorium z ważnym dowodem osobistym lub paszportem.
- (3) Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwa członkowskie wydają i odnawiają swoim obywatelom dowody osobiste lub paszporty zgodnie z prawem krajowym. Ponadto dyrektywa ta stanowi, że państwa członkowskie mogą wymagać, aby obywatele Unii i członkowie ich rodzin zarejestrowali się w odpowiednich organach. Państwa członkowskie są zobowiązane do wydawania obywatelom Unii zaświadczeń o rejestracji na warunkach określonych w tej dyrektywie. Zgodnie z tą dyrektywą państwa członkowskie są również zobowiązane do wydawania kart pobytowych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz do wydawania, na wniosek, dokumentów poświadczających pobyt stały i kart stałego pobytu.
- (4) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania dowolnego prawa przyznanego tą dyrektywą w przypadku nadużycia praw lub oszustw. Za typowe przypadki oszustw w świetle tej dyrektywy uznano fałszowanie dokumentów lub nieprawdziwe przedstawienie istotnego faktu w odniesieniu do warunków związanych z prawem pobytu.
- (5) Przed przyjęciem przepisów na poziomie Unii istniały znaczne różnice w poziomie zabezpieczeń krajowych dowodów osobistych oraz dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii zamieszkującym w innym państwie członkowskim, jak również członkom ich rodzin. Różnice takie zwiększają ryzyko fałszowania dokumentów oraz ryzyko przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów, a także przysparzają obywatelom trudności praktycznych, gdy chcą oni korzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 2 kwietnia 2025 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

- (6) Bezpieczne dokumenty podróży i tożsamości są niezbędne do niepodważalnego ustalenia tożsamości danej osoby. Wysoki poziom zabezpieczeń dokumentów jest ważny dla zapobiegania nadużyciom i zagrożeniom bezpieczeństwa wewnętrznego, w szczególności związanym z terroryzmem i przestępczością transgraniczną. W przeszłości niewystarczająco zabezpieczone krajowe dowody osobiste były jednymi z najczęściej wykrywanych fałszywych dokumentów używanych do podróżowania w obrębie Unii.
- (7) W celu odstraszenia od popełniania oszustw dotyczących tożsamości państwa członkowskie powinny dołożyć starań, by fałszowanie i podrabianie dokumentów potwierdzających tożsamość oraz korzystanie z takich sfałszowanych lub podrobionych dokumentów było odpowiednio karane w ich prawie krajowym.
- (8) Wydawanie autentycznych i bezpiecznych dowodów osobistych wymaga wiarygodnego procesu rejestracji tożsamości i bezpiecznych dokumentów „źródłowych” wspierających proces wydawania dowodów osobistych. Z uwagi na liczne przypadki posługiwania się fałszywymi dokumentami źródłowymi Komisja, państwa członkowskie i odpowiednie agencje Unii powinny nadal współpracować, aby dokumenty źródłowe były mniej podatne na oszustwa.
- (9) Niniejsze rozporządzenie nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku wprowadzenia dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w przypadku gdy nie są one przewidziane w prawie krajowym, ani nie wpływa na uprawnienia państw członkowskich do wydawania, na mocy prawa krajowego, innych dokumentów pobytowych nieobjętych zakresem prawa Unii, na przykład kart pobytowych wydawanych wszystkim mieszkańcom na ich terytorium, bez względu na ich obywatelstwo. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie narusza zasady wynikającej z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którą uprawnienie do swobodnego przemieszczania się i pobytu może zostać potwierdzone za pomocą wszelkiego rodzaju dowodów.
- (10) Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania do celów identyfikacji w sposób niedyskryminacyjny dokumentów innych niż dokumenty podróży, takich jak prawo jazdy.
- (11) Dokumentów potwierdzających tożsamość wydawanych obywatelom, których prawo do swobodnego przemieszczania się ograniczono zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym, wyraźnie wskazujących, że nie mogą być używane jako dokumenty podróży, nie powinno się uznawać za dokumenty objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (12) Dokumentów podróży zgodnych z częścią 5 dokumentu nr 9303 Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) w sprawie dokumentów podróży przeznaczonych do odczytu maszynowego (wydanie siódme z 2015 r.) (zwanego dalej „dokumentem ICAO nr 9303”), które nie służą do identyfikacji w wydającym państwie członkowskim, takich jak karta paszportowa wydawana przez Irlandię, nie powinno się uznawać za objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (13) Zawartego w niniejszym rozporządzeniu odniesienia do dokumentu ICAO nr 9303 nie należy rozumieć jako uniemożliwiającego państwom członkowskim stosowania specyfikacji przewidzianych w kolejnych wydaniach tego dokumentu.
- (14) Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na korzystanie z dowodów osobistych i dokumentów pobytowych z funkcją tożsamości elektronicznej przez państwa członkowskie do innych celów ani nie wpływa na przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽³⁾, które przewiduje ogólnounijne wzajemne uznawanie identyfikacji elektronicznej w dostępie do usług publicznych i które jest pomocne dla obywateli przemieszczających się do innego państwa członkowskiego, gdyż wprowadza wymóg wzajemnego uznawania środków identyfikacji elektronicznej z zastrzeżeniem pewnych warunków. Ulepszone dowody osobiste powinny zapewnić łatwiejszą identyfikację i przyczynić się do lepszego dostępu do usług.
- (15) Prawidłowa weryfikacja dowodów osobistych i dokumentów pobytowych wiąże się z koniecznością stosowania przez państwa członkowskie odpowiedniego tytułu dla każdego rodzaju dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Dla ułatwienia kontroli dokumentów objętych niniejszym rozporządzeniem w innych państwach członkowskich tytuł dokumentu powinien być również podany w przynajmniej jednym dodatkowym języku urzędowym Unii. W przypadku gdy w odniesieniu do dowodów osobistych państwa członkowskie stosują już ugruntowane nazwy inne niż „Dowód osobisty”, powinny mieć możliwość dalszego stosowania takich nazw w swoim języku urzędowym lub w swoich językach urzędowych. W przyszłości nie należy jednak wprowadzać żadnych nowych nazw.
- (16) Zabezpieczenia są niezbędne do sprawdzenia, czy dokument jest autentyczny, oraz do ustalenia tożsamości osoby. Określenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz włączenie danych biometrycznych do dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodziny, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, stanowią ważny krok na drodze do zwiększenia bezpieczeństwa posługiwania się nimi w Unii. Włączenie takich identyfikatorów biometrycznych powinno umożliwić obywatelom Unii czerpanie pełnych korzyści z przysługujących im prawa do swobodnego przemieszczania się.

(³) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (17) Umieszczanie danych biometrycznych zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁴⁾, to jest wizerunku twarzy i dwóch odcisków palców posiadacza, w dowodach osobistych i kartach pobytowych, przewidziane już w odniesieniu do paszportów biometrycznych wystawianych obywatelom Unii i dokumentów pobytowych wystawianych obywatelom państw trzecich, stanowi odpowiednią metodę łączenia wiarygodnej identyfikacji i ustalania autentyczności ze zmniejszonym ryzykiem oszustwa w celu poprawy bezpieczeństwa dowodów osobistych oraz kart pobytowych. Jak potwierdził Trybunał Sprawiedliwości, obowiązkowe umieszczanie odcisków palców na nośniku danych nie narusza zagwarantowanych w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych do poszanowania życia prywatnego i do ochrony danych osobowych.
- (18) Zgodnie z powszechną praktyką, w celu weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności sprawdzić wizerunek twarzy, a gdy jest to niezbędne do potwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości autentyczności dokumentu i tożsamości posiadacza, państwa członkowskie powinny również sprawdzić odciski palców.
- (19) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadkach gdy weryfikacja danych biometrycznych nie potwierdza autentyczności dokumentu lub tożsamości jego posiadacza, wykwalifikowany personel przeprowadzał obowiązkową kontrolę ręczną.
- (20) Niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej ustanowienia lub prowadzenia na szczeblu krajowym baz danych do celów przechowywania danych biometrycznych w państwach członkowskich, gdyż podstawę taką powinno stanowić prawo krajowe, które musi być zgodne z prawem Unii dotyczącym ochrony danych, w tym z wymogami konieczności i proporcjonalności. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej stworzenia lub prowadzenia scentralizowanej bazy danych na poziomie Unii.
- (21) Do wizerunku twarzy przechowywanego na nośniku danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych dostęp powinien mieć wyłącznie odpowiednio upoważniony personel właściwych organów krajowych, agencji Unii i podmiotów prywatnych do celów weryfikacji autentyczności dokumentu lub weryfikacji tożsamości posiadacza, gdy z przepisów prawa wynika obowiązek okazania dokumentu. Dostęp taki powinien być zgodny z unijnymi przepisami o ochronie danych. Ponadto podmioty prywatne powinny być zobowiązane do uzyskania zgody posiadacza na dostęp do wizerunku twarzy, chyba że prawo Unii lub prawo krajowe przewidują, że w danym przypadku zgoda taka nie jest wymagana. Zgoda osoby, której dane dotyczą, powinna zatem być traktowana jako dodatkowe zabezpieczenie i nie powinna sama w sobie stanowić podstawy prawnej przetwarzania przez podmioty prywatne. Niniejsze rozporządzenie nie wprowadza przepisów dotyczących zatrzymywania wizerunków twarzy – po uzyskaniu do nich dostępu – poza nośnikami danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych. Takie zatrzymywanie musiałoby zostać przewidziane w innych przepisach prawa Unii lub prawa krajowego, które muszą być zgodne z unijnymi przepisami o ochronie danych, i powinno ograniczać się do celów weryfikacji autentyczności dokumentu lub tożsamości posiadacza. Ponadto wizerunki twarzy nie powinny być zatrzymywane przez okres dłuższy, niż jest to niezbędne do tych celów, powinny być usuwane niezwłocznie po zakończeniu weryfikacji i nie powinny być przekazywane państwom trzecim ani organizacjom międzynarodowym, chyba że zezwalają na to unijne przepisy o ochronie danych. Zabezpieczenia te mają zapewnić odpowiednią ochronę wizerunku twarzy, a jednocześnie nie zabraniają jego wykorzystywania z pożytkiem dla posiadacza dokumentu, w szczególności w kontekście podróży transgranicznych.
- (22) Weryfikacja odcisków palców przechowywanych na nośniku danych powinna być przeprowadzana wyłącznie przez odpowiednio upoważniony personel właściwych organów krajowych i agencji Unii wyłącznie w przypadkach gdy okazania dokumentu wymaga prawo Unii lub prawo krajowe. Odciski palców, do których uzyskano dostęp w tym celu, nie powinny być zatrzymywane.
- (23) Dane biometryczne przechowywane do celów personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych powinny być przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i nie dłużej niż 90 dni od daty wydania wydrukowanej na dokumencie podczas jego personalizacji. Po upływie tego okresu dane biometryczne powinny zostać natychmiast usunięte lub zniszczone. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie należy rozumieć jako zakazujących przetwarzania tych danych, jeżeli wymagają tego przepisy prawa Unii lub prawa krajowego, zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych.
- (24) Na użytek niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić specyfikacje określone w dokumencie ICAO nr 9303, które zapewniają globalną interoperacyjność, w tym w odniesieniu do odczytu maszynowego i stosowania kontroli wizualnej.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (25) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podejmowania decyzji o włączeniu danych dotyczących płci danej osoby do dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli państwo członkowskie uwzględnia płeć danej osoby w takim dokumencie, należy odpowiednio stosować właściwe wartości określone w dokumencie ICAO nr 9303: „F”, „M” lub „X” lub odpowiednią literę stosowaną w języku lub językach danego państwa członkowskiego.
- (26) Należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w celu zapewnienia, aby przyszłe standardy zabezpieczeń i specyfikacje techniczne przyjęte zgodnie z rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002⁽⁵⁾ zostały należycie uwzględnione, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do dowodów osobistych i kart pobytowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁶⁾. W tym celu Komisję wspomaga komitet ustanowiony w art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1683/95⁽⁷⁾. W stosownych przypadkach powinna istnieć możliwość, aby przyjęte akty wykonawcze pozostały niejawne dla uniknięcia ryzyka podrobienia i fałszowania.
- (27) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby takie procedury były zgodne z prawami i zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Rady Europy oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka. Podczas trwania procedury pobierania danych państwa członkowskie powinny dbać w pierwszym rzędzie o najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka. W tym celu wykwalifikowany personel powinien przejść odpowiednie szkolenie dotyczące przyjaznych dzieciom praktyk pobierania identyfikatorów biometrycznych.
- (28) W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich procedur w celu poszanowania godności danej osoby. Należy zatem wziąć pod uwagę specyficzne względy związane z płcią i szczególnymi potrzebami dzieci oraz osób wymagających szczególnego traktowania. Wykwalifikowany personel powinien przejść szkolenie dotyczące najlepszych praktyk pobierania identyfikatorów biometrycznych od dzieci oraz osób wymagających szczególnego traktowania.
- (29) Wprowadzenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń i wzorów dowodów osobistych powinno umożliwić państwom członkowskim polegać na autentyczności tych dokumentów, gdy obywatele Unii korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się. Wprowadzenie wzmocnionych norm dotyczących zabezpieczeń powinno zapewnić wystarczające gwarancje organom publicznym i podmiotom prywatnym, aby mogły one polegać na autentyczności dowodów osobistych używanych przez obywateli Unii do celów identyfikacji.
- (30) Znak wyróżniający w postaci dwuliterowego kodu państwa członkowskiego, które wydaje dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony dwunastoma żółtymi gwiazdami, ułatwia kontrolę wzrokową dokumentu, w szczególności gdy jego posiadacz korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się.
- (31) Chociaż utrzymuje się możliwość zastosowania dodatkowych elementów krajowych, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nie obniżały one skuteczności wspólnych zabezpieczeń ani nie miały negatywnego wpływu na transgraniczną kompatybilność dowodów osobistych, jak na przykład możliwość ich odczytu z wykorzystaniem urządzeń używanych przez państwa członkowskie inne niż te, które wydały dowód osobisty.
- (32) Wprowadzenie norm dotyczących zabezpieczeń dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodzin, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, nie powinno prowadzić do nieproporcjonalnego wzrostu opłat obowiązujących obywateli Unii lub obywateli państw trzecich. Państwa członkowskie powinny uwzględnić tę zasadę przy ogłaszaniu przetargów.
- (33) Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne kroki, aby dane biometryczne prawidłowo identyfikowały osobę, której wydawany jest dowód osobisty. W tym celu państwa członkowskie mogłyby rozważyć pobieranie identyfikatorów biometrycznych, w szczególności wykonania wizerunku twarzy, za pomocą pobierania wizerunków twarzy na żywo przez organy krajowe wydające dowody osobiste.
- (34) Państwa członkowskie powinny wymieniać między sobą informacje niezbędne do celów dostępu do informacji zapisanych na bezpiecznym nośniku danych, ich uwierzytelnienia i sprawdzenia. Formaty wykorzystane na zabezpieczonym nośniku danych powinny być interoperacyjne, w tym w odniesieniu do zautomatyzowanych przejść granicznych.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1030/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1683/95 z dnia 29 maja 1995 r. ustanawiające jednolity formularz wizowy (Dz.U. L 164 z 14.7.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

- (35) W dyrektywie 2004/38/WE odniesiono się do sytuacji, w której obywatele Unii lub członkowie ich rodzin niebędący obywatelami danego państwa członkowskiego i nieposiadający niezbędnych dokumentów podróży mają mieć zapewnione wszelkie racjonalne możliwości udowodnienia w inny sposób, że są objęci prawem do swobodnego przemieszczania się. Środki te mogą obejmować tymczasowe dokumenty potwierdzające tożsamość oraz karty pobytowe wydawane takim członkom rodzin.
- (36) Niniejsze rozporządzenie nie narusza obowiązków określonych w Karcie praw podstawowych i w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Państwa członkowskie zachęca się w związku z tym do współpracy z Komisją nad włączeniem dodatkowych elementów, które sprawiają, że dowody osobiste staną się bardziej dostępne i łatwiejsze w użyciu dla osób z niepełnosprawnościami. Państwa członkowskie powinny zbadać możliwość zastosowania rozwiązań takich jak mobilne urządzenia rejestrujące w celu wydawania dowodów osobistych osobom, które nie są w stanie udać się do siedziby organów odpowiedzialnych za wydawanie dowodów osobistych.
- (37) Dokumenty pobytowe wydawane obywatelom Unii powinny zawierać konkretne informacje, dzięki którym będą one identyfikowane jako takie we wszystkich państwach członkowskich. Powinno to ułatwić uznawanie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się przez przemieszczających się obywateli Unii oraz praw związanych z tym wykonaniem, jednak harmonizacja nie powinna wykraczać poza to, co jest właściwe, aby zaradzić słabościom w obecnych dokumentach. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru formatu, w jakim dokumenty te są wydawane, i mogą wydawać je w formacie zgodnym ze specyfikacjami określonymi w dokumencie ICAO nr 9303.
- (38) W odniesieniu do dokumentów pobytowych wydawanych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, należy stosować ten sam wzór i zabezpieczenia, jakie są przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002, w wersji zmienionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954⁽⁸⁾. Oprócz potwierdzania prawa pobytu dokumenty te zwalniają również swoich posiadaczy, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu, z konieczności uzyskania wizy, gdy towarzyszą oni obywatelowi Unii lub do niego dołączają na terytorium Unii.
- (39) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że dokumenty wydawane członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, mają nosić nazwę „Karta pobykowa członka rodziny obywatela Unii”. Aby ułatwić identyfikację członków rodziny obywatela Unii, ich karty pobytowe powinny zawierać standardowy tytuł i kod.
- (40) Biorąc pod uwagę zarówno ryzyko związane z bezpieczeństwem, jak i koszty ponoszone przez państwa członkowskie, dowody osobiste oraz karty pobytowe członków rodziny obywateli Unii, które nie spełniają wymogów niniejszego rozporządzenia, powinny być stopniowo wycofywane. W przypadku dokumentów, w których brakuje istotnych zabezpieczeń lub które nie są przeznaczone do odczytu maszynowego, ze względów bezpieczeństwa okres ten powinien być był krótszy.
- (41) Do danych osobowych, które mają być przetwarzane w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, ma zastosowanie rozporządzenie (UE) 2016/679, obejmujące, na przykład, obowiązek zastosowania przez administratorów i podmioty przetwarzające odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych w celu zapewnienia stopnia bezpieczeństwa odpowiadającego ryzyku związanemu z przetwarzaniem tych danych osobowych. Należy doprecyzować gwarancje mające zastosowanie do przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności do danych wrażliwych, takich jak dane biometryczne. Osoby, których dane dotyczą, powinny być poinformowane o istnieniu w ich dokumentach nośnika danych biometrycznych, w tym o ich dostępności w formie zbliżeniowej, a także o wszystkich przypadkach wykorzystania danych zawartych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. W każdym przypadku osoby, których dane dotyczą, powinny mieć dostęp do danych osobowych przetwarzanych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych, a także prawo do sprostowania tych danych poprzez wydanie nowego dokumentu, w przypadku gdy dane takie są błędne lub niepełne. Nośnik danych powinien zapewniać wysoki poziom zabezpieczenia i skutecznie chronić przechowywane na nim dane osobowe przed nieuprawnionym dostępem.
- (42) Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za prawidłowe przetwarzanie danych biometrycznych, od ich pobrania do umieszczenia na bezpiecznym nośniku, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (43) Państwa członkowskie powinny zachować szczególną ostrożność w przypadku, gdy współpracują z usługodawcą zewnętrznym. Współpraca taka nie powinna wykluczać odpowiedzialności państwa członkowskiego wynikającej z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954 z dnia 25 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 286 z 1.11.2017, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1954/oj>).

- (44) W niniejszym rozporządzeniu należy określić podstawę gromadzenia i przechowywania danych znajdujących się na nośniku danych w dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. Zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym oraz w poszanowaniu zasad konieczności i proporcjonalności państwa członkowskie powinny mieć możliwość przechowywania innych danych na nośniku danych na potrzeby usług elektronicznych lub w innych celach związanych z dowodem osobistym lub dokumentem pobytowym. Przetwarzanie takich danych, w tym ich gromadzenie, oraz cele, do jakich mogą one być wykorzystywane, powinny być dopuszczone w prawie Unii lub prawie krajowym. Wszystkie dane krajowe do takich celów powinny być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, i przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (45) Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽⁹⁾ Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia w terminie sześciu lat od daty jego wejścia w życie, w tym na podstawie informacji zgromadzonych dzięki szczególnym uzgodnieniom w zakresie monitorowania, aby ocenić faktyczny wpływ niniejszego rozporządzenia oraz potrzebę podjęcia dalszych działań. Do celów monitorowania państwa członkowskie powinny gromadzić dane statystyczne dotyczące liczby wydanych przez siebie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych.
- (46) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie bezpieczeństwa i ułatwienie wykonywania prawa do swobodnego przemieszczania się przez obywateli Unii i członków ich rodzin, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (47) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (48) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, Irlandia pismem z dnia 18 października 2024 r. powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (49) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych obejmującymi poszanowanie godności ludzkiej, prawo do integralności osoby, zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, prawo do równości wobec prawa, prawo do niedyskryminacji, prawa dzieci, prawa osób starszych, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, prawo do swobodnego przemieszczania się oraz prawo do skutecznego środka prawnego. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny przestrzegać postanowień Karty praw podstawowych.
- (50) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych ⁽¹⁰⁾, który wydał opinię w dniu 13 września 2024 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie wzmacnia normy dotyczące zabezpieczeń mające zastosowanie do dowodów osobistych wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom oraz do dokumentów pobytowych wydawanych przez państwa członkowskie obywatelom Unii i członkom ich rodzin, kiedy korzystają oni z prawa do swobodnego przemieszczania się.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinsttit/2016/512/oj.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Artykuł 2**Zakres stosowania**

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) dowodów osobistych, które państwa członkowskie wydają swoim obywatelom i o których mowa w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE;
- b) zaświadczeń o rejestracji wydawanych zgodnie z art. 8 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii, których okres pobytu w przyjmującym państwie członkowskim przekracza trzy miesiące, oraz dokumentów poświadczających pobyt stały wydawanych zgodnie z art. 19 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii na wniosek;
- c) kart pobytowych wydawanych zgodnie z art. 10 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz kart stałego pobytu wydawanych zgodnie z art. 20 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodzin obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich.

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do tymczasowych dokumentów potwierdzających tożsamość o okresie ważności wynoszącym sześć miesięcy lub krótszym niż sześć miesięcy.

ROZDZIAŁ II**Krajowe dowody osobiste****Artykuł 3****Normy dotyczące zabezpieczeń/wzór/specyfikacje**

1. Dowody osobiste wydawane przez państwa członkowskie są wytwarzane w formacie ID-1 i zawierają pole przeznaczone do odczytu maszynowego. Takie dowody osobiste opierają się na specyfikacjach i minimalnych normach dotyczących zabezpieczeń określonych w dokumencie ICAO nr 9303 i są zgodne z wymogami określonymi w lit. c), d), f) i g) załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

2. Elementy danych zawarte na dowodach osobistych są zgodne ze specyfikacjami określonymi w części 5 dokumentu ICAO nr 9303.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego numer dokumentu może być umieszczony w polu I, a wskazanie płci danej osoby jest fakultatywne.

3. Na dokumencie widnieje tytuł „Dowód osobisty” lub inne ogólnie przyjęte oznaczenie krajowe w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz słowa „Dowód osobisty” w co najmniej jednym innym języku urzędowym Unii.

4. Dowód osobisty zawiera, z przodu, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący na tle niebieskiego prostokąta i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

5. Dowody osobiste są wyposażone w nośnik danych o wysokim stopniu zabezpieczenia, który zawiera dane biometryczne, to jest wizerunek twarzy posiadacza dokumentu i dwa odciski palców, w interoperacyjnych formatach cyfrowych. W odniesieniu do pobierania tych dwóch rodzajów identyfikatorów biometrycznych państwa członkowskie stosują specyfikacje techniczne określone w decyzji wykonawczej Komisji C(2018)7767⁽¹¹⁾ zmienionej decyzją wykonawczą Komisji C(2021)3726⁽¹²⁾.

6. Nośnik danych musi mieć wystarczającą pojemność i wydajność, aby zagwarantować integralność, autentyczność i poufność danych. Przechowywane dane są dostępne w formie bezstykowej i zabezpieczone, jak określono w decyzji wykonawczej C(2018)7767 zmienionej decyzją wykonawczą Komisji C(2021)3726. Państwa członkowskie wymieniają się informacjami niezbędnymi do uwierzytelnienia nośnika danych oraz do dostępu do danych biometrycznych i ich weryfikacji, o których mowa w ust. 5.

⁽¹¹⁾ Decyzja wykonawcza Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. określająca specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylająca decyzję C(2002)3069.

⁽¹²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji C(2021)3726 z dnia 4 czerwca 2021 r. zmieniająca załącznik III do decyzji wykonawczej C(2018)7767 w odniesieniu do wykazu odniesień normatywnych.

7. Z obowiązku złożenia odcisków palców mogą być zwolnione dzieci poniżej 12 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są dzieci poniżej 6 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są osoby, w przypadku których pobranie takich odcisków jest fizycznie niemożliwe.

8. Jeżeli jest to konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu, państwa członkowskie mogą zamieszczać dane szczegółowe i adnotacje do użyciu krajowego, zgodnie z wymogami prawa krajowego. Nie może to spowodować obniżenia efektywności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz transgranicznej kompatybilności dowodów osobistych.

9. W przypadku gdy państwa członkowskie umieszczają podwójny interfejs lub osobny nośnik danych w dowodzie osobistym, dodatkowy nośnik danych musi być zgodny z odpowiednimi normami ISO i nie może zakłócać w żaden sposób działania nośnika danych, o którym mowa w ust. 5.

10. W przypadku gdy państwa członkowskie przechowują w dowodach osobistych dane na użytek usług elektronicznych, takich jak administracja elektroniczna i e-biznes, takie dane krajowe muszą być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w ust. 5.

11. W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadzają do dowodów osobistych dodatkowe zabezpieczenia, nie może obniżyć to poziomu kompatybilności transgranicznej takich dowodów osobistych ani skuteczności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń.

Artykuł 4

Okres ważności

1. Minimalny okres ważności dowodów osobistych wynosi pięć lat, a maksymalny okres ważności – dziesięć lat.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą przewidzieć okres ważności:

- a) krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom małoletnim;
- b) w wyjątkowych przypadkach, krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom w szczególnych i ściśle określonych okolicznościach oraz w przypadku gdy okres ważności tych dokumentów jest ograniczony zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym;
- c) przekraczający dziesięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom, które ukończyły 70 rok życia.

3. Państwa członkowskie wydają dowód osobisty o okresie ważności wynoszącym dwanaście miesięcy lub mniej, w przypadku gdy chwilowo fizycznie niemożliwe jest pobranie odcisków któregośkolwiek z palców wnioskodawcy.

Artykuł 5

Stopniowe wycofywanie

1. Dowody osobiste, które nie spełniają wymogów określonych w art. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2031 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:

- a) dowody osobiste, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, określonych w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola przeznaczonego do odczytu maszynowego, określonego w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
- b) dowody osobiste osób w wieku 70 lat i powyżej w dniu 2 sierpnia 2021 r., które spełniają minimalne normy dotyczące zabezpieczeń, określone w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, i które zawierają funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, określone w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności.

3. Na potrzeby ust. 2, funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego oznacza:

- a) pole przeznaczone do odczytu maszynowego, zgodne z dokumentem ICAO nr 9303; lub
- b) inne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, w odniesieniu do którego państwo członkowskie dokonujące wpisu powiadamia Komisję o zasadach odczytywania i wyświetlania zawartych w nim informacji.

ROZDZIAŁ III

Dokumenty pobytowe dla obywateli Unii

Artykuł 6

Minimalny zakres informacji, które muszą być zawarte

Dokumenty pobytowe, w przypadku gdy są wydawane przez państwa członkowskie obywatelom Unii, zawierają przynajmniej następujące informacje:

- a) tytuł dokumentu w języku urzędowym lub językach urzędowych danego państwa członkowskiego oraz w co najmniej jednym innym języku urzędowym Unii;
- b) wyraźną informację, że dokument jest wydany obywatelowi Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;
- c) numer dokumentu;
- d) nazwisko (nazwiska) i imię (imiona) posiadacza;
- e) datę urodzenia posiadacza;
- f) informacje, które mają być zawarte w zaświadczeniach o rejestracji i dokumentach poświadczających pobyt stały, wydanych zgodnie z, odpowiednio, art. 8 i 19 dyrektywy 2004/38/WE;
- g) organ wydający;
- h) na awersie, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję o pobieraniu odcisków palców, odpowiednie zastosowanie ma art. 3 ust. 7.

ROZDZIAŁ IV

Karty pobytowe dla członków rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich

Artykuł 7

Jednolity wzór

1. Przy wydawaniu kart pobytowych członkom rodziny obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, państwa członkowskie stosują ten sam format, który określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954 i który wdrożono decyzją wykonawczą C(2018) 7767 zmienioną decyzją wykonawczą Komisji C(2021) 3726.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 dokument nosi tytuł „Karta pobytowa” lub „Karta stałego pobytu”. Państwa członkowskie wskazują, że dokumenty te są wydawane członkowi rodziny obywatela Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE. W tym celu państwa członkowskie stosują standardowy kod „członek rodziny obywatela UE, art. 10 dyrektywy 2004/38/WE”, lub „członek rodziny obywatela UE, art. 20 dyrektywy 2004/38/WE”, w polu danych [10], o czym mowa w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

3. Państwa członkowskie mogą zamieszczać dane do użytku krajowego zgodnie z prawem krajowym. Przy zamieszczaniu i przechowywaniu takich danych państwa członkowskie przestrzegają wymogów określonych w art. 4 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

Artykuł 8

Stopniowe wycofywanie istniejących kart pobytowych

1. Karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają wymogów art. 7, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:

- a) karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, które to zabezpieczenia określono w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola odczytu maszynowego zgodnego z dokumentem ICAO nr 9303, są nieważne;

- b) karty pobytowe, które nie spełniają wymogów art. 7, lecz spełniają minimalne normy dotyczące zabezpieczeń określone w części 2 dokumentu ICAO nr 9303 oraz wymogi określone w lit. c) i g) załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 zmienionego rozporządzeniem (UE) 2017/1954, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2031 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

ROZDZIAŁ V

Wspólne przepisy

Artykuł 9

Punkt kontaktowy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ centralny jako punkt kontaktowy na potrzeby wdrożenia niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznaczyło więcej niż jeden organ centralny, wskazuje ono, który z tych organów będzie punktem kontaktowym w celu wykonania niniejszego rozporządzenia. Nazwę tego organu przekazuje ono do wiadomości Komisji oraz innych państw członkowskich. Jeżeli państwo członkowskie zmieni wyznaczony organ, informuje o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby punkty kontaktowe wiedziały o istnieniu podmiotów udzielających informacji i pomocy na poziomie Unii, w tym jednolitego portalu cyfrowego określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 ⁽¹³⁾, oraz aby były w stanie z nimi współpracować.

Artykuł 10

Pobieranie identyfikatorów biometrycznych

1. Identyfikatory biometryczne gromadzone są wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel, wyznaczony przez krajowe organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w celu umieszczenia ich na nośniku o wysokim stopniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 5 w odniesieniu do dowodów osobistych oraz w art. 7 ust. 1 w odniesieniu do kart pobytowych. W drodze odstępstwa od zdania pierwszego odciski palców są pobierane wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel takich organów, z wyjątkiem przypadków, w których wnioski przedkładane są organom dyplomatycznym i konsularnym państwa członkowskiego.

W celu zapewnienia zgodności identyfikatorów biometrycznych z tożsamością wnioskodawcy wnioskodawca stawia się osobiście co najmniej raz w trakcie procedury wydawania dokumentu w odniesieniu do każdego wniosku.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby procedury te nie naruszały praw i zasad określonych w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka.

W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich procedur w celu ochrony godności danej osoby.

3. Identyfikatory biometryczne gromadzone na potrzeby personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych są przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tego dokumentu. Po upływie tego okresu identyfikatory biometryczne zostają natychmiast usunięte lub zniszczone. Pozostaje to bez uszczerbku dla ich zatrzymywania, jeżeli wymaga tego prawo Unii lub prawo krajowe, zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych.

Artykuł 11

Ochrona danych osobowych i odpowiedzialność

1. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie zapewniają bezpieczeństwo, integralność, autentyczność i poufność danych, które są gromadzone, do których uzyskuje się dostęp i które są przechowywane na użytek niniejszego rozporządzenia.
2. Na użytek niniejszego rozporządzenia organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych uznaje się za administratora, o którym mowa w art. 4 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2016/679, i są one odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzoru mogły w pełni wykonywać swoje zadania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/679, w tym miały dostęp do wszystkich danych osobowych i wszelkich niezbędnych informacji, a także do pomieszczeń lub sprzętu do przetwarzania danych prowadzonego przez właściwe organy.

4. Współpraca z usługodawcami zewnętrznymi nie wyklucza odpowiedzialności państwa członkowskiego, która może wynikać z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.

5. Informacje w formie nadającej się do odczytu maszynowego umieszcza się na dowodzie osobistym lub dokumencie pobytowym wyłącznie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz prawem krajowym wydającego państwa członkowskiego.

6. Do przechowywanego na nośniku danych w dowodach osobistych i dokumentach pobytowych wizerunku twarzy posiadacza dostęp może mieć wyłącznie odpowiednio upoważniony personel właściwych organów krajowych, agencji unijnych i podmiotów prywatnych; dostęp ten odbywa się zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych do celów weryfikacji:

a) autentyczności dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego;

b) tożsamości jego posiadacza za pomocą bezpośrednio dostępnych porównywalnych cech w przypadkach, gdy okazanie dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego jest wymagane przepisami.

Dostęp do wizerunku twarzy przez podmioty prywatne wymaga też zgody posiadacza, chyba że – niezależnie od zgody – jest on absolutnie niezbędny do celów określonych w akapicie pierwszym i jest przewidziany w prawie Unii lub prawie krajowym, zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych.

Wizerunku twarzy, do którego uzyskano dostęp zgodnie z akapitem pierwszym, nie zatrzymuje się, chyba że jego dalsze przetwarzanie jest niezbędne do celów określonych w akapicie pierwszym i jest przewidziane w prawie Unii lub prawie krajowym, zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych. Wizerunku twarzy nie zatrzymuje się przez okres dłuższy, niż jest to niezbędne do tych celów, a w pozostałych przypadkach jest on usuwany niezwłocznie po zakończeniu weryfikacji, o której mowa w akapicie pierwszym, i nie jest on przekazywany państwom trzecim ani organizacjom międzynarodowym, chyba że zezwalają na to unijne przepisy o ochronie danych.

7. Dostępu do dwóch odcisków palców posiadacza, które przechowuje się na nośniku danych w dowodach osobistych i dokumentach pobytowych, udziela się wyłącznie:

a) do celów określonych w ust. 6 akapit pierwszy;

b) zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych;

c) odpowiednio upoważnionemu personelowi właściwych organów krajowych i agencji unijnych; oraz

d) jeżeli okazania dokumentu wymaga prawo Unii lub prawo krajowe.

Dwa odciski palców, do których uzyskano dostęp na podstawie niniejszego ustępu, nie są zatrzymywane.

Artykuł 12

Monitorowanie

1. Do dnia 11 lipca 2026 r. Komisja określa szczegółowy program monitorowania skutków, rezultatów i wpływu niniejszego rozporządzenia, w tym jego wpływu na prawa podstawowe.

2. W programie monitorowania określa się środki, za pomocą których dane i inne niezbędne dowody mają być gromadzone, a także przedziały czasowe, w jakich ma się to odbywać. Wskazuje się w nim również działania, jakie mają być podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.

3. Państwa członkowskie dostarczają Komisji dane i inne dowody niezbędne do takiego monitorowania.

Artykuł 13

Ocena

1. Do dnia 11 lipca 2031 r. Komisja dokonuje jego oceny i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z głównymi ustaleniami. Sprawozdanie dotyczy w szczególności:

- a) wpływu niniejszego rozporządzenia na prawa podstawowe;
 - b) mobilności obywateli Unii;
 - c) skuteczności weryfikacji biometrycznej w zapewnianiu bezpieczeństwa dokumentów podróży;
 - d) możliwej dalszej wizualnej harmonizacji dowodów osobistych;
 - e) konieczności dalszej harmonizacji zabezpieczeń dokumentów pobytowych.
2. Państwa członkowskie i odpowiednie agencje unijne przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

Artykuł 14

Dodatkowe specyfikacje techniczne

1. W celu zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby dowody osobiste i dokumenty pobytowe, o których mowa w art. 2 lit. a) i c), były zgodne z przyszłymi minimalnymi normami dotyczącymi zabezpieczeń, Komisja określa w drodze aktów wykonawczych dodatkowe specyfikacje techniczne dotyczące:
- a) dodatkowych zabezpieczeń i wymagań, łącznie z normami dotyczącymi wzmocnionej ochrony przed przerabianiem, podrabianiem i fałszowaniem;
 - b) specyfikacji technicznych nośnika identyfikatorów biometrycznych, o którym mowa w art. 3 ust. 5, i ich zabezpieczenia, w tym uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu i ułatwienia zatwierdzania;
 - c) wymagań dotyczących jakości oraz wspólnych norm technicznych odnoszących się do wizerunku i odcisków palców.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.

2. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 15 ust. 2, można podjąć decyzję, że specyfikacje, o których mowa w niniejszym artykule, mają być niejawne i nie podlegać publikacji. W takim przypadku są one udostępniane wyłącznie wyznaczonym przez państwa członkowskie podmiotom odpowiedzialnym za drukowanie oraz osobom należycie upoważnionym przez dane państwo członkowskie lub Komisję.

3. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie dowodów osobistych i jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie kart pobytowych członków rodziny obywateli Unii oraz podaje nazwy takich organów Komisji i pozostałym państwom członkowskim. Państwa członkowskie są uprawnione do zmiany takich wyznaczonych organów oraz informują o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Państwa członkowskie mogą również postanowić o wyznaczeniu jednego podmiotu odpowiedzialnego za drukowanie zarówno dowodów osobistych, jak i kart pobytowych członków rodzin obywateli Unii, oraz podają nazwę tego podmiotu Komisji i pozostałym państwom członkowskim.

Co najmniej dwa państwa członkowskie mogą również podjąć decyzję o wyznaczeniu jednego podmiotu do tych celów, o czym informują odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet powołany na mocy art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1683/95. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 16***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 12 czerwca 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. BODNAR